

ROCZNIK TOMISTYCZNY
9 (2020) 2

ROCZNIK TOMISTYCZNY
9 (2020) 2

ΘΩΜΙΣΜΟΣ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ
ANNARIUS THOMISTICUS
THOMISTIC YEARBOOK
THOMISTISCHES JAHRBUCH
ANNUAIRE THOMISTIQUE
ANNUARIO TOMISTICO
TOMISTICKÁ ROČENKA

ROCZNIK TOMISTYCZNY
9 (2020) 2

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne
WARSZAWA

KOMITET REDAKCYJNY / EDITORIAL BOARD:

Michał Zembrzuski (sekretarz / secretary), Magdalena Płotka (zastępca redaktora naczelnego / deputy editor), Dawid Lipski, Natalia Herold (internet), Izabella Andrzejuk, Artur Andrzejuk (redaktor naczelny / editor-in-chief)

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC COUNCIL:

Adam Wielomski, Stanisław Wielgus, Antoni B. Stępień, Sławomir Sobczak, Arkady Rzegocki, Andrzej Maryniarczyk, Marcin Karas, Krzysztof Kalka, Mieczysław Gogacz, Pavol Dancák, Paul J. Cornish, Mehmet Zeki Aydin, Artur Andrzejuk, Anton Adam

RECENZENCI / REVIEWERS

Antoni B. Stępień, Marcin W. Buwała, Paul J. Cornish, Tomasz Pawlikowski, Marcin Trepczyński, Piotr Mazur, Grzegorz Hołub, Andrzej Jonkisz, Marek Prokop, Mikołaj Krasnodębski, Marek Porwolik, Henryk Anzulewicz, Piotr Jaroszyński, Imelda Chłodna-Błach

REDAKCJA JĘZYKOWA / LANGUAGE EDITORS

Elżbieta Pachciarek (j. polski), Bernice McManus-Falkowska, Ewa A. Pichola, Magdalena Płotka (j. angielski), Christel Martin, Iwona Bartnicka (j. francuski), Adam M. Filipowicz, Michał Zembrzuski (greka, łacina)

PROJEKT OKŁADKI

Mieczysław Knut

OPRACOWANIE GRAFICZNE, SKŁAD I ŁAMANIE

Maciej Głowacki

© Artur Andrzejuk / Naukowe Towarzystwo Tomistyczne (wydawca / editor)

Warszawa 2020

ISSN 2300-1976

Unikalny numer identyfikacyjny – 493506

Rocznik Tomistyczny ukazuje się dzięki pomocy Jacka Sińskiego

Redakcja Rocznika Tomistycznego
ul. Klonowa 2/2
05-806 Komorów POLSKA
www.roczniktomistyczny.pl
e-mail: redakcja@roczniktomistyczny.pl

Druk i oprawa: Sowa Sp. z o.o.
ul. Raszyńska 13
05-500 Piaseczno
www.sowadruk.pl

Spis treści

Od Redakcji.....	9
------------------	---

Rozprawy i artykuły

Przemysław Artemiuk Zbawienie w ujęciu Marcina Lutra i św. Tomasza z Akwinu. Próba soteriologii porównawczej w perspektywie chrystologii kard. Ch. Schönborna.....	13
Jan Pocij O związku między istościami a świadomością i jaźnią.....	41
Dawid Lipski John Peckham's dispute with Thomas Aquinas at the University of Paris – Causes and Effects....	73
Martyna Koszkało Free Will and Moral Evil: John Duns Scotus's Theory.....	89
Marcin Karas Czy Mikołaj Kopernik był filozofem średniowiecznym?	107
Tomasz Ćwiertniak W poszukiwaniu źródłowego doświadczenia filozoficznego. Paralele pomiędzy fenomenologią i filozofią dialogu a współczesnym tomizmem egzystencjalnym	115
Artur Andrzejuk Gilsonian method of the history of philosophy	133
Marek Prokop Metoda identyfikacji bytu w metafizyce tomizmu konsekwentnego.....	145
Janusz Węgrzecki Tomizm jako perspektywa teoretyczna nauk o polityce.....	161
Marcin Klimski Zdroworoządkowe poznanie w praktyce edukacji ekologicznej Kościoła katolickiego	173
Maciej Kulik Arystotelesowsko-tomistyczna koncepcja animacji a współczesne spory bioetyczne.....	187
Michał Ziółkowski Causa irrationabilitatis, czyli o źródłach transhumanistycznej antropologii	203

Edycje i tłumaczenia

Maciej Stanek Kwestia <i>Utrum universale nihil sit aut posterius suis singularibus</i> z zachowanych w rękopisie BJ 2118 <i>Collectanea de anima</i>	229
<Anonymus> Utrum universale nihil sit aut posterius suis singularibus?	239

Sprawozdania i recenzje

Natalia Herold Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego w roku akademickim 2019/2020.....	251
--	------------

Michał Zembrzusi	
Obecność myśli tomistycznej na XI Polskim Zjeździe Filozoficznym w Lublinie	257
Izabella Andrzejuk	
Tomizm konsekwentny. Sprawozdanie z Sympozjum tomistycznego, połączonego z wręczeniem Nagród im. Mieczysława Gogacza 16 listopada 2019 roku.....	265
Jerzy Nitychoruk	
Dzieło stworzenia oczami geologa	269
Maciej Bała	
Filozoficzna apologia religii. Propozycja Piotra Moskala.....	277
Jacek Salij	
Rzetelna rekonstrukcja Tomaszowej antropologii. Recenzja Henryk Majkrzak, <i>Antropologia integralna w „Sumie teologicznej” św. Tomasza z Akwinu</i> , Kraków brw., Wydawnictwo „SPES”, Kraków brw., stron 415.....	287
Maciej Nowak	
Recenzja Bartłomiej Krzych, <i>Książeczka o niczym. Prolegomena do nicologii</i> , Siemianowice Śląskie 2017, stron 127.	293
Magdalena Płotka	
Tomasz z Akwinu a interpretacja skanów mózgu. Recenzja Piotr Lichacz, <i>Neuroetyka a Tomasz z Akwinu. O użyteczności myśli średniowiecznej we współczesnych debatach etycznych</i> , Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2018, stron 374.....	299
Artur Andrzejuk	
Jacek Woroniecki – mistrz intelektualnego katolicyzmu. Recenzja Piotr S. Mazur, Barbara Kiereś, Ryszard Skrzyniarz, Agata Płazińska: <i>Jacek Woroniecki</i> , red. P. S. Mazur, (<i>Pomniki polskiej filozofii chrześcijańskiej</i> , red. Maciej Bała, Piotr S. Mazur), Kraków 2019, stron 213; też w wersji angielskiej, tamże, stron 218.....	303
Magdalena Płotka	
Filozofia intelektu i filozofia umysłu między średniowieczem a współczesnością. Recenzja Michał Zembrzusi, <i>Filozofia intelektu. Tomasz z Akwinu koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego</i> , Wydawnictwo Liberi Libri, bmnw 2019, stron 404.....	307
Anna Palusińska	
Jak istnieje film? Recenzja Artur Mamcarz-Plisiecki, <i>Filozofia i retoryka filmu. Perspektywa realizmu filozoficznego</i> , Lublin 2019, stron 352.	311
Artur Andrzejuk	
Recenzja Anna Mandrela, <i>Tomizm Garrigou-Lagrange’a wobec wizji filozoficznej Teilharda de Chardin</i> , Kraków 2018, stron 249.....	319
Marcin W. Bukala	
Recenzja Paolo Evangelisti, „ <i>Vide igitur, quid sentire debeas de receptione pecuniae</i> ”. <i>Il denaro francescano tra norma ed interpretazione (1223-1390)</i> , Fondazione CISAM, Spoleto 2019, stron X-320.....	323
Bartłomiej Uzar	
Recenzja Bartłomiej Krzych, <i>Liturgia jako auctoritas w myśli teologicznej św. Tomasza z Akwinu na przykładzie traktatu „De Christo” w „Sumie teologii”</i> , Wydawnictwo UNUM, Kraków 2020, stron 141.....	329
Nota o autorach.....	337

Table of Contents

From the Editors.....	9
-----------------------	---

Dissertations and Articles

Przemysław Artemiuk Salvation in Martin Luther's and St. Thomas Aquinas's Account. An Attempt of Comparative Soteriology in the Perspective of Christology of Card. Ch. Schönborn.....	13
Jan Pociąg On Relation between ities and consciousness and the self.....	41
Dawid Lipski John Pecham's dispute with Thomas Aquinas at the University of Paris – Causes and Effects.....	73
Martyna Koszkała Free Will and Moral Evil: John Duns Scotus's Theory	89
Marcin Karas Was Nicolaus Copernicus a medieval philosopher?	107
Tomasz Ćwiertniak In Search of the Source Experience in Philosophy. Parallels between Phenomenology, the Philosophy of Dialogue and Contemporary Existential Thomism.....	115
Artur Andrzejuk Gilsonian method of the history of philosophy	133
Marek Prokop The method of identifying being in the metaphysics of consequent Thomism.....	145
Janusz Węgrzecki Thomism as an Approach in Political Science	161
Marcin Klimski Common sense cognition in Catholic Church's practice of environmental education	173
Maciej Kulik The Aristotelian-Thomistic Conception of Animation and the Contemporary Bioethical Dilemmas.....	187
Michał Ziółkowski <i>Causa irrationabilitatis</i> , on Sources of Transhumanist Anthropology.....	203

Editions and Translations

Maciej Stanek Question <i>Utrum universale nihil sit aut posterius suis singularibus</i> of the <i>Collectanea de anima</i> preserved in MS. BJ 2118	229
<Anonymus> <i>Utrum universale nihil sit aut posterius suis singularibus?</i>	239

Reports and reviews

Natalia Herold Activities of the Scientific Thomistic Society in the 2019/2020 academic year.....	251
--	-----

Michał Zembrzuski	
The presence of Thomistic thought at the 11th Polish Philosophical Congress in Lublin...	257
Izabella Andrzejuk	
Consequent Thomism. Report on the Thomistic Symposium, and Mieczysław Gogacz's award ceremony, November 16, 2019	265
Jerzy Nitychoruk	
The creation through the eyes of a geologist.....	269
Maciej Bała	
Philosophical apology of religion. Piotr Moskal's proposal	277
Jacek Salij	
Reliable reconstruction of Thomas Aquinas's anthropology. Review: Henryk Majkrzak, <i>Antropologia integralna w „Sumie teologicznej” św. Tomasza z Akwinu</i> , Wydawnictwo „SPES”, Kraków brw., pp. 415.....	287
Maciej Nowak	
Review: Bartłomiej Krzych, <i>Księżeczka o niczym. Prolegomena do nicologii</i> , Siemianowice Śląskie 2017, pp. 127.....	293
Magdalena Płotka	
Thomas Aquinas and the interpretation of brain scans. Review: Piotr Lichacz, <i>Neuroetyka a Tomasz z Akwinu. O użyteczności myśli średniowiecznej we współczesnych debatach etycznych</i> , Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2018, pp. 374.....	299
Artur Andrzejuk	
Jacek Woroniecki - a master of intellectual Catholicism. Review: Piotr S. Mazur, Barbara Kiereś, Ryszard Skrzyniarz, Agata Płazińska: <i>Jacek Woroniecki</i> , red. P. S. Mazur, (<i>Pomniki polskiej filozofii chrześcijańskiej</i> , red. Maciej Bała, Piotr S. Mazur), Kraków 2019, pp. 213; English version, ibidem, pp. 218.....	303
Magdalena Płotka	
Philosophy of intellect and philosophy of mind between the Middle Ages and modern times. Review: Michał Zembrzuski, <i>Filozofia intelektu. Tomasz z Akwinu koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego</i> , Wydawnictwo Liberi Libri, bmnw 2019, pp. 404.	307
Anna Palusińska	
How does the movie exist? Review: Artur Mamcarz-Plisiecki, <i>Filozofia i retoryka filmu. Perspektywa realizmu filozoficznego</i> , Lublin 2019, pp. 352.....	311
Artur Andrzejuk	
Review: Anna Mandrela, <i>Tomizm Garrigou-Lagrange'a wobec wizji filozoficznej Teilharda de Chardin</i> , Kraków 2018, pp. 249.....	319
Marcin W. Bukala	
Review: Paolo Evangelisti, „ <i>Vide igitur, quid sentire debeas de receptione pecuniae</i> ”. <i>Il denaro francescano tra norma ed interpretazione (1223-1390)</i> , Fondazione CISAM, Spoleto 2019, stron X-320.....	323
Bartłomiej Uzar	
Review: Bartłomiej Krzych, <i>Liturgia jako auctoritas w myśli teologicznej św. Tomasza z Akwinu na przykładzie traktatu „De Christo” w „Sumie teologii”</i> , Wydawnictwo UNUM, Kraków 2020, pp. 141.....	329
Note about authors.....	337

Od Redakcji

W 2020 roku po raz pierwszy podzieliliśmy nasz „Rocznik” na dwa zeszyty. Pierwszy z nich w całości poświęcony jest o. Józefowi M. Bocheńskiemu z okazji przypadającej w tym roku 25. rocznicy jego śmierci. Zeszyt drugi ma (charakterystyczną dla „Rocznika”) postać magazynu tomistycznego. Otwiera go obszerna rozprawa Przemysława Artemiuka z teologii, ukazująca polemiczne momenty w ujęciu zbawienia przez Tomasza z Akwinu i Marcina Lutra. Podobnie polemiczno-porównawczy charakter ma artykuł Tomasza Ćwiertniaka na temat koncepcji „doświadczenia filozoficznego” oraz tekst Macieja Kulika omawiający bioetyczne dyskusje wokół problemu animacji. Natomiast Dawid Lipski omawia (po angielsku) polemikę jaką prowadził na Uniwersytecie Paryskim Jan Peckham z Tomaszem z Akwinu na temat filozoficznie ujętej struktury człowieka. Mamy ponadto artykuł o Janie Dunsie Szkocie (Martyna Koszkało) i tekst o Koperniku (Marcin Karas).

Wyróżniającym się zagadnieniem w tym zeszycie „Rocznika Tomistycznego” jest metodologia filozofii, którą podejmują Marek Prokop i Artur Andrzejuk. Ponadto numer przynosi artykuły z pogranicza filozofii bytu i filozofii przyrody (Jan Pocięj i Michał Ziółkowski). Dwa teksty dotyczą zastosowań ustaleń filozoficznych do innych dziedzin: nauk o polityce (Janusz Węgrzecki) i edukacji ekologicznej (Marcin Klimski).

Zeszyt przynosi także ciekawą edycję, przygotowaną przez Macieja Stanka, jednej z kwestii z *Collectanea de anima*, powstałych na Uniwersytecie Krakowskim w 2. połowie XV wieku i przechowywanych w Bibliotece Jagiellońskiej jako rękopis BJ 2118.

Ponadto dział sprawozdań i recenzji prezentuje jak zwykle sprawozdanie z działalności Naukowego Towarzystwa Tomistycznego (Natalia Herold) oraz sprawozdanie z uroczystości związanych z Nagrodą im. Profesora Mieczysława Gogacza (Izabella Andrzejuk), tym razem wzbogacone o wykład Jerzego Nitychoruka, pt. *Dzieło stworzenia oczami geologa*, wygłoszony podczas gali Nagrody w 2019 roku. Natomiast Michał Zembrzuski omawia udział tomistów w XI Polskim Zjeździe Filozoficznym, który odbył się w Lublinie we wrześniu 2019 roku.

Ponadto wydrukowaliśmy kilkanaście różnych recenzji. Jest wśród nich omówienie działalności naukowej i publikacyjnej Piotra Moskala, podsumowujące w pewien sposób jego dokonania na polu filozofii religii, napisane przez Macieja Bałę. Z pozostałych recenzji jedne są wnikliwe i krytyczne, a inne stanowią krótkie omówienia sygnalizujące jakąś publikację. Ich ilość świadczy jednak, że wciąż dużo ukazuje się publikacji oscylujących wokół problematyki filozoficznej lub teologicznej, podejmowanej w duchu nauki Tomasza z Akwinu.

Życzylibyśmy Czytelnikom i sobie, aby tak pozostało!

Artur Andrzejuk
Redaktor Naczelny

Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego w roku akademickim 2019/2020

Rok akademicki 2019/2020 był pod wieloma względami wyjątkowy, ponieważ wymagał nie lada elastyczności i kreatywności w związku z trwającą pandemią Covid-19. Z jednej strony kolejne obostrzenia uniemożliwiły prowadzenie działalności w dotychczasowy sposób, z drugiej jednak – pojawiły się nowe formy realizacji celów statutowych Towarzystwa. Trafne decyzje Zarządu spowodowały, że można mówić o działalności NTT w trakcie obostrzeń sanitarnych w kategoriach sukcesu.

Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego można standardowo podzielić na dwa obszary: merytoryczny i administracyjny.

Działalność merytoryczna Towarzystwa, zgodnie ze Statutem, zmierza do

rozwoju badań nad myślą Tomasza z Akwinu oraz dąży do upowszechnienia tej myśli jako istotnego nurtu w kulturze intelektualnej. Do realizacji tych celów Towarzystwo zdążyło w szczególności przez:

- 1) pomoc w doskonaleniu warsztatu badawczego członków Towarzystwa;
- 2) wspieranie organizacyjne i finansowe inicjatyw badawczych i translatorskich członków Towarzystwa;
- 3) prowadzenie działalności popularyzacyjnej (odczyty, spotkania, spotkania dyskusyjne);
- 4) prowadzenie działalności wydawniczej, upowszechniającej prace członków Towarzystwa – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;

- 5) współdziałanie z ośrodkami uniwersyteckimi i wydawniczymi;
- 6) współdziałanie ze stowarzyszeniami naukowymi i twórczymi różnych środowisk, placówkami kulturowymi, naukowymi, wydawnictwami, a także organizacjami społecznymi na rzecz doskonalenia warsztatu badawczego i upowszechniania dorobku twórczego członków Towarzystwa;
- 7) inicjowanie i popularyzowanie uczestnictwa członków Towarzystwa w konkursach, przeglądach, sesjach i kongresach naukowych;
- 8) upowszechnianie humanistycznych i religijnych wartości tomizmu w kulturze.

W roku akademickim 2019/2020, podobnie jak miało to miejsce w poprzednich latach, Naukowe Towarzystwo Tomistyczne w ramach prowadzonej działalności statutowej oraz na mocy zawartego porozumienia o współpracy z 21 września 2018 roku z Katedrą Historii Filozofii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego zaplanowało cykliczne spotkania o charakterze otwartym, tj. takim, w których mogły uczestniczyć osoby niezwiązane ze stowarzyszeniem przez członkostwo. Natomiast nowością, w stosunku do poprzednich lat, było seminarium problemowe poświęcone lekturze i analizie tekstów św. Tomasza (w wersji dwujęzycznej: łacińskiej i polskiej), prowadzone wspólnie przez dr hab. Magdalenę Płotkę i dr. hab. Michała Zembrzuskiego. Tegoroczna edycja dotyczyła problemu wolnej woli. Niestety, podobnie jak w przypadku wykładów otwartych nie udało się zrealizować w pełni zaplanowanych spotkań z powodu re-

strykcji związanych w epidemią Covid-19. Podjęte (zrealizowane) spotkania dotyczyły następujących zagadnień:

- 1) wola jako władza; metafizyka woli;
 - 2) przedmiot woli;
 - 3) *liberum arbitrium* – wybór (wolność);
 - 4) wola a emocje;
- ostatnie dwa posiedzenia, tj.
- 5) intelektualizm vs woluntaryzm;
 - 6) czy wolna wola jest wolna? – odroczone zostały w czasie. Nagrania z seminariów problemowych wraz z analizowanymi fragmentami tekstów dostępne są na stronie internetowej www.tomizm.org.

Co zaś tyczy się wykładów otwartych, udało się zrealizować następujące:

1. Główne tezy metafizyki św. Tomasza z Akwinu (prof. Artur Andrzejuk);
2. Istnienie i istota Boga w filozofii św. Tomasza z Akwinu (ks. dr hab. Tomasz P. Stępień);
3. Tomistyczna filozofia przyrody (dr Anna Krajska);
4. Filozofia poznania w tekstach św. Tomasza z Akwinu (dr hab. Michał Zembrzuski).

Przełożone na kolejny rok akademicki zostały zaś wystąpienia: 1. tomistyczna filozofia człowieka (dr hab. Magdalena Płotka); 2. personalizm tomistyczny (Natalia Herold); 3. tomistyczna filozofia religii (dr Izabella Andrzejuk). Nagrania zaprezentowanych referatów wraz z towarzyszącymi prezentacjami multimedialnymi dostępne są na stronie internetowej: www.tomizm.org.

16 listopada 2019 roku odbyła się trzynasta edycja (2019) Nagrody im. prof. Mieczysława Gogacza. Jej laureatami zostali:

1. Bartłomiej K. Krzych, za pracę magisterską pt: *Liturgia jako auctoritas w myśli teologicznej św. Tomasza z Akwinu na przykładzie traktatu „De Christo” w „Sumie Teologii”* (promotor: ks. dr hab. Janusz Królikowski);

2. Paweł S. Zarosa, za pracę magisterską pt: *Ciało – pleć – emancypacja. Znaczenie ciała w myśli Karola Wojtyły oraz Judith Butler – próba porównania* (promotor: prof. dr hab. Marcin Karas).

Wykład honorowy pt. *Dzieło stworzenia oczami geologa* wygłosił prof. dr hab. Jerzy Nitychoruk, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Nagranie z wystąpienia udostępnione jest na stronie internetowej www.tomizm.org oraz na stronie internetowej Katedry Historii Filozofii UKSW www.katedra.uksw.edu.pl

Naukowe Towarzystwo Tomistyczne zostało współorganizatorem, wraz z Wyższym Seminarium Duchownym im. św. Jana Pawła II w Łomży oraz Katedrą Historii Filozofii UKSW, Sympozjum tomistycznego w 746. rocznicę śmierci św. Tomasza z Akwinu oraz 25 rocznicę śmierci Józefa M. Bocheńskiego OP.

Do zaplanowanych i niezrealizowanych działań Towarzystwa należy *Sympozjum tomistyczne w 746. rocznicę śmierci św. Tomasza z Akwinu*, które miało odbyć się w Warszawie, a na którym medal *Thomista esse auso* miał odebrać ks. prof. dr hab. Andrzej Maryniarczyk SDB (1950–2020). Referaty okolicznościowe mieli wygłosić: ks. dr hab. Tomasz Duma – *Metoda separacji metafizycznej w ujęciu ks. prof. Andrzeja Maryniarczyka*; dr hab. Michał Zem-

bruski – *Zagadnienia transcendentaliów w ujęciu ks. prof. Andrzeja Maryniarczyka*; ks. prof. Andrzej Maryniarczyk – *Słowo (od Mahabharaty do św. Tomasza)*. Również i to wydarzenie zostało odwołane z powodu epidemii Covid-19. Niestety w przypadku tej uroczystości trzeba mówić w kontekście straty, gdyż 27 grudnia 2020 r. w Lublinie zmarł ks. prof. Andrzej Maryniarczyk.

Medal *Thomista esse auso* ustanowiony został Uchwałą Walnego Zgromadzenia nr 2 z 2018 roku, a ks. prof. dr hab. Andrzejowi Maryniarczykowi odznaczenie przyznał Zarząd na podstawie uchwały nr 1 z 2020 roku, podjętej dnia 1 marca 2020 roku. Profesor Andrzej Maryniarczyk SDB był pierwszym laureatem tego odznaczenia (w odnowionym NTT). Wspomnianą Uchwałą Zarząd NTT uzasadnił następująco: „Wielki szacunek i szczerzy podziw Zarządu Naukowego Towarzystwa Tomistycznego budzi tytaniczna pracowitość ks. prof. Andrzeja Maryniarczyka, wyrażająca się nie tylko w ogromie prac autorskich, ale także w tysiącach stron zredagowanych tekstów, co jest pracą żmudną, mało efektywną, często niewdzięczną. Wyrazy uznania należą się także Księdzu Profesorowi za jego stosunek do drugiego człowieka: nauczyciela i ucznia. Ksiądz Profesor jest uczniem, następcą i kontynuatorem dzieła o. prof. Krąpca, przy którym stał w chwilach radosnych i trudnych, bronił jego dobrego imienia za życia i po śmierci. Podobny stosunek ma ks. prof. Maryniarczyk do ogromnego zastępu swoich uczniów – magistrów, doktorów, współpracowników: życzliwość, cierpliwość,

niekiedy granicząca z miłosierdziem, gotowość do pomocy, pomimo wielości innych obowiązków stanowią charakterystyczny rys Jego dydaktyki akademickiej. Poczucie wdzięczności Księdzu Profesorowi budzą nie tylko w Polsce dzieła, które podjął wraz z o. Krąpcem i doprowadził do końca, jak *Powszechna Encyklopedia Filozofii* czy *Encyklopedia Filozofii Polskiej*, przekład Tomaszowego *De veritate*, cykl konferencji i publikacji pt. *Zadania współczesnej metafizyki* czy najnowsze inicjatywy, jak seria wydawnicza pt. *Teksty – przekłady – komentarze*. Prace, inicjatywy i zasługi Księdza Profesora można długo jeszcze wymieniać. Wydaje się jednak, że to, co przedstawiono, jest wystarczającym argumentem za przyznaniem ks. prof. Andrzejowi Maryniarczykowi SDB medalu *Thomista esse auro* Naukowego Towarzystwa Tomistycznego”.

Z chwilą ogłoszenia pandemii Covid-19 i restrykcji z nią związanych z inicjatywy Przewodniczącego NTT działalność merytoryczna Towarzystwa przeniesiona została do Internetu, gdzie za pośrednictwem platformy YouTube prof. Artur Andrzejuk umieszczał miniwykłady, stanowiące wprowadzenie do filozofii tomistycznej. Znalazły się tu takie zagadnienia jak: 1. Czym jest tomizm? 2. Główne tezy tomizmu; 3. Tomasz i tomizm; 4. Odmiany tomizmu; 5. Struktura rzeczywistości w ujęciu Tomasza z Akwinu; 6. Bóg w filozofii Tomasza z Akwinu; 7. Świętego Tomasza „drogi poznania Boga”; 8. Istota Boga w filozofii Tomasza z Akwinu; 9. Filozofia człowieka; 10. Człowiek jako osoba; 11. Relacje osobowe; 12. Teoria mi-

łości w filozofii Tomasz z Akwinu; 13. Struktura władz człowieka; 14. Problem płci; 15. Sprawności władz człowieka. Cykl ten bardzo szybko zyskiwał zwolenników, o czym świadczyły rosnące liczby subskrybentów kanału oraz liczby wyświetleń filmów.

Zarząd Towarzystwa podjął działania w celu pozyskania środków na realizację działalności statutowej (w tym, na wspomniany przez chwilę cykl miniwykładów realizowany, przez prof. Artura Andrzejuka). W wyniku tych starań przyznano NTT następujące granty:

1. Z programu „Literatura 2020” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na wydanie publikacji pt. *Tomasz z Akwinu – Komentarz do „De hebdomadibus” Boecjusza. Przełożył i opracował Michał Zembrzusi*. Projekt realizowany w trybie dwuletnim.

2. Z programu *Kultura w sieci* Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, *Tomizm w czasie zarazy*.

Zagadnienia stanowiące pierwotnie wprowadzenie do filozofii tomistycznej rozszerzone zostały w taki sposób, że miniwykłady objęły prezentację problematyki ontologicznej (filozofia bytu), antropologicznej (psychologia), etycznej oraz elementów myśli społecznej i politycznej, a także najważniejszych tez teologii Tomasza z Akwinu. W sumie zrealizowano 111 filmów, z czego 90 po uzyskaniu dofinansowania. Poza prof. Andrzejukiem, włączone w realizację zadania zostały jeszcze cztery osoby: dr Izabella Andrzejuk, prezentująca zagadnienia z zakresu antropologii, dr Dawid Lipski – z zakresu etyki, dr hab. Michał Lipski – z teorii poznania oraz mgr

Natalia Herold – z teorii prawa. Nadto prof. Andrzejuk zaprezentował teologię św. Tomasza z Akwinu na podstawie jego *Summy Teologii*. Realizacja zadania przewidywała wydanie dwóch e-booków popularyzujących poglądy św. Tomasza na temat psychologii oraz z etyki, stanowiących kontynuację cyklu rozpoczętego książką *Tomasz z Akwinu jako filozof* (dwa wydania: pierwsze 2017, drugie 2019) i zamieszczenie ich w Internecie. Książki te umieszczone są w wolnym dostępie (open access) na naszej stronie internetowej www.tomizm.org.

Warto odnotować, że zainteresowanie tą inicjatywą Towarzystwa znacznie przerosło przyjęte założenia. Subskrybentów kanału Naukowego Towarzystwa Tomistycznego jest obecnie 712 (stan na dzień 16.04.2021). Liczby te zdają się świadczyć o niesłabnącym zainteresowaniu myślą św. Tomasza.

Drugim obszarem funkcjonowania, szczególnie w odniesieniu do władz Towarzystwa, były działania administracyjne, wynikające z obowiązków nałożonych na stowarzyszenia przez ustawodawcę.

Uchwały podjęte przez najwyższą władzę Naukowego Towarzystwa Tomistycznego, czyli Walne Zgromadzenie dotyczyły kolejno:

Uchwała Walnego Zgromadzenia 1/2020 w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego (za 2018);

Uchwała Walnego Zgromadzenia 2/2020 w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego (za 2019).

Uchwała Walnego Zgromadzenia 3/2020 w sprawie wniosku Zarządu Naukowego Towarzystwa Tomistycznego

o ubieganie się o status Organizacji Pożytku Publicznego;

Uchwała Walnego Zgromadzenia 4/2020 w sprawie wyborów uzupełniających;

Uchwała Walnego Zgromadzenia 5/2020 w sprawie zmian w Statucie;

Uchwała Walnego Zgromadzenia 6/2020 w sprawie przyjęcia zmian w Regulaminach

Zarządu i Komisji Rewizyjnej Naukowego Towarzystwa Tomistycznego

Zaktualizowany Statut Towarzystwa dostępny jest na stronie internetowej www.tomizm.org. Zarząd przyjął uchwałę politykę rachunkowości (1/2019), a następnie wprowadził do niej poprawki (1/2020), wynikające z konieczności uwzględnienia przyznanych grantów na realizację działalności statutowej Towarzystwa.

W poczet członków przyjęto kolejne dwadzieścia jeden osób tj.: 1. mgr. inż. Janusza Idźkowskiego, 2. prof. dr. hab. Marcina Karasa, 3. dr Urszulę Wolską, 4. dr. hab. Mieczysława Knuta, 5. płk. dr. Jerzego Niepsuja, 6. mgr. Łukasza Mażewskiego, 7. mgr Iwonę Osuch, 8. bryg. dr. inż. Dawida Pełkę, 9. mgr. Michała Milewskiego, 10. dr. Michała T. Handzla OSPPE, 11. dr. Pawła Bromskiego, 12. mgr. Szymona Nowakowskiego, 13. dr Iwonę Solecką-Karczewska, 14. mgr Lesyę Savytską, 15. inż. Macieja Nowaka, 16. dr. Macieja Słęckiego, 17. mgr. Bogusławę Nowak, 18. dr hab. Joannę Pyłat, 19. kmr. mgr. Cezarego Pyłata, 20. dr Bożenę Listkowską oraz 21. lic. Pawła Manelskiego. Na koniec roku akademickiego

2019/2020 Towarzystwo składało się zatem z 44 członków.

Działalność Naukowego Towarzystwa Tomistycznego można śledzić za pośrednictwem dedykowanej strony Internetowej www.tomizm.org; fanpage na Facebooku <https://www.facebook.com/>

naukowetowarzystwotomistyczne oraz na kanale You Tube. Nagrania, prezentacje multimedialne, fotorelacje i sprawozdania problemowe z posiedzeń naukowych dostępne są w dziale sprawozdania na stronie internetowej.

Nota o Autorach

Artur Andrzejuk – prof. dr hab., prof. zwyczaj. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (UKSW), na którego Wydziale Filozofii Chrześcijańskiej kieruje Katedrą Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej oraz Sekcją Historii Filozofii. Autor szeregu publikacji z zakresu filozofii i teologii średniowiecznej, tomizmu, etyki i klasycznej filozofii człowieka. Interesuje się problematyką uczuć, sprawności i cnót moralnych, relacji osobowych. Jest uczniem Profesora Mieczysława Gogacza. Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7926-4070>

Izabella Andrzejuk – dr, adiunkt Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. Członek-założyciel Naukowego Towarzystwa Tomistycznego oraz członek redakcji Rocznika Tomistycznego. Jest autorką ponad sześćdziesięciu artykułów o tematyce filozoficznej. Zainteresowania naukowe: historia filozofii (arystotelizm, tomizm, filozofia polska); filozofia, etyka, klasyczna teoria człowieka, filozoficzne podstawy mistyki. Napisała książkę pt. *Filozofia przyjaźni. Tomasz z Akwinu* (Warszawa 2007). Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4961-2580>

Przemysław Artemiuk – ks. prof. ucz. dr hab., teolog fundamentalny, adiunkt na Wydziale Teologicznym UKSW, wykładowca w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży oraz przewodniczący Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych w Polsce. Ostatnio opublikował monografię *W obronie spraw najważniejszych. Szkice o apologii* (Poznań 2019) oraz zbiór tekstów publicystycznych *Podręczny alfabet katolika* (Kraków 2018), a także zredagował tom studiów *Nowa apologia. Czego, wobec kogo i jak bronimy?* (Płock 2020). Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5337-0329>

Maciej Bała – dr hab., prof. uczelni na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, dziekan Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej. Zainteresowania naukowe ks. Bały skupiają się wokół filozofii religii,

współczesnej filozofii francuskiej, sekularyzacji oraz dydaktyki filozofii. Jest autorem książek *Zofia Józefa Zdybicka* (Kraków 2019), *Pokochać mądrość. Zarys dydaktyki filozofii i etyki* (Warszawa 2009), *O możliwości hermeneutycznej filozofii religii. Propozycja Paula Ricœura* (Warszawa 2007). Członek Société Francophone de Philosophie de la Religion, Conférence Mondiale des Institutions Universitaires Catholiques de Philosophie, Pomorskiego Towarzystwa Filozoficzno-Teologicznego oraz Stowarzyszenia Nauczycieli Filozofii.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7823-7855>

Marcin W. Bukala – dr hab., profesor w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN (Zakład Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej). Zajmuje się historią etyki życia gospodarczego okresu przed wyodrębnieniem się dyscypliny ekonomii, kulturą średniowiecza oraz filozofią praktyczną; podstawą habilitacji M.W. Bukala była monografia *Risk and Medieval Negotium. Studies of the Attitude towards Entrepreneurship: from Peter the Chanter to Clarus Florentinus* (Spoleto, 2014) o pojmowaniu ryzyka gospodarczego w prawie kanonicznym i teologii u schyłku XII i w XIII stuleciu. Jest autorem krytycznych edycji szeregu tekstów z polskiej etyki i teologii praktycznej XIV i XV wieku (m.in. Mateusza z Krakowa) i współautorem przekładu kwestii dyskutowanych św. Tomasza *De potentia Dei*. Jest również redaktorem naczelnym pisma „Prakseologia”.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6489-913>

Tomasz Ćwiertniak – mgr filozofii i politologii, absolwent Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Magisterium z politologii uzyskał w 2011 r. na podstawie pracy *Człowiek, społeczeństwo, państwo w myśli o. M.A. Krąpca* (promotor: prof. dr hab. Wojciech Kaute), zaś magisterium z filozofii w 2018 r. na podstawie pracy *Tomizm konsekwentny Mieczysława Gogacza na tle dziejów tomizmu* (promotor: prof. zw. dr hab. Andrzej Noras). Obecnie doktorant w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, gdzie przygotowuje rozprawę poświęconą analizie porównawczej tomizmu egzystencjalnego M.A. Krąpca i tomizmu konsekwentnego M. Gogacza.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9515-6168>

Natalia Herold – mgr, absolwentka prawa i administracji na Uniwersytecie Gdańskim (lic.) i Uniwersytecie Warszawskim (mgr). Jest doktorantką filozofii Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz sekretarzem Zarządu Naukowego Towarzystwa Tomistycznego. Interesuje się filozofią klasyczną, a w niej szczególnie etyką i pedagogiką. Publikuje w „Roczniku Tomistycznym”.
Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4761-9495>

Marcin Karas – prof. dr hab., historyk filozofii – pracuje w Zakładzie Filozofii Polskiej Instytutu Filozofii UJ. Prowadzi badania z historii idei i z filozofii średniowiecznej, jest autorem ponad 180 publikacji. Ostatnio zajmuje się głównie kosmologią wczesnonowożytną i filozofią dziejów. Opublikował m. in. książki: *Koncepcja czasu w pismach Williama Ockhama* (Kraków 2003), *Natura i struktura wszechświata w kosmologii św. Tomasza z Akwinu* (Kraków 2007), a także prace: *Z dziejów Kościoła. Ciągłość i zmiana w Kościele rzymskokatolickim w XIX i XX wieku* (Sandomierz 2008), *Integryzm Bractwa Kapłańskiego św. Piusa X* (Kraków 2008), czy też *Historiozofia Teilharda de Chardin wobec tradycyjnej myśli chrześcijańskiej* (Kraków 2012), liczne artykuły (45) oraz przekłady (43).
Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2288-9512>

Marcin Klimski – doktor nauk humanistycznych w zakresie filozofii, adiunkt w Instytucie Pedagogiki oraz pracownik Centrum Ekologii i Ekofilozofii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Jego zainteresowania naukowo-badawcze skupione są na edukacji globalnej, edukacji ekologicznej oraz etyce środowiskowej wraz z ich odniesieniami do działań w sferze społeczno-przyrodniczej. Uczestnik projektów, w tym edukacyjnych, m.in. „Ekologia integralna encykliki *Laudato Si'* w działaniu Wspólnot Caritas i społeczności lokalnych”, „Kościół wobec kryzysu ekologicznego. W 30. rocznicę listu pasterskiego Episkopatu Polski nt. ochrony środowiska”, „Monitoring środowiskowy i mediacje w konfliktach ekologicznych”. Jest członkiem RCE Warsaw Metropolitan – Centrum Eksperymentalnego na Rzecz Edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju, zorientowanego na kwestie edukacji obywateli w kwestii zrównoważonego rozwoju. Autor ekspertyz, opracowań naukowych i scenariuszy zajęć lekcyjnych z zakresu edukacji ekologicznej.
Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9118-1673>

Martyna Koszkało – dr hab., prof. Uniwersytetu Gdańskiego. Kierownik Zakładu Historii Filozofii Starożytnej, Średniowiecznej i Nowożytnej Instytutu Filozofii. Zastępca Dyrektora Instytutu Filozofii. Jej zainteresowania badawcze obejmują historię filozofii starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej, filozofię Boga, historię pojęcia wolnej woli. Autorka książek *Indywiduum i jednostkowie. Analiza wybranych tekstów Jana Dunsza Szkota* (Lublin 2003) oraz *Natura woli, wolność a konieczność. Stanowisko Jana Dunsza Szkota na tle koncepcji św. Augustyna, św. Anzelma z Canterbury i św. Tomasza z Akwinu* (Gdańsk 2019). Autorka haseł encyklopedycznych z zakresu filozofii średniowiecznej w *Powszechnej Encyklopedii Filozofii*, tłumaczeń z łaciny. Publikuje w „Rocznikach Filozoficznych”, „Filo-Sofiji”, „Przeglądzie Filozoficznym” i in.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1475-4319>

Maciej Kulik – dr, absolwent studiów doktoranckich na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie w 2021 r. obronił z wyróżnieniem rozprawę doktorską *Wielkoduszność i niewzruszoność. Postawy wobec losu w filozofii Arystotelesa i stoików*, napisaną pod kierunkiem dr. hab. Michała Głowali. W roku akademickim 2019/2020 był zatrudniony na Uniwersytecie Medycznym im. Piastów Śląskich we Wrocławiu oraz w Niepublicznej Wyższej Szkole Medycznej. Do jego zainteresowań badawczych należy zagadnienie postaw moralnych wobec losu w filozofii starożytnej (Arystoteles, stoicy) oraz problem trafu moralnego (moral luck) we współczesnej filozofii analitycznej. Prócz tekstu zawartego w niniejszym tomie opublikował pięć recenzowanych artykułów naukowych, w tym wchodzący w skład tomu pierwszego serii „Principia Philosophiae Christianae” artykuł *Krytyka teodycei św. Tomasza z Akwinu*.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2619-6331>

Dawid Lipski – dr, adiunkt w Instytucie Społecznych Podstaw Penitencjarystyki Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości. Stypendysta Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego (Liechtenstein), Fundacji Lanckorońskich z Brzezia (Londyn) oraz Deutscher Akademischer Austausch Dienst (Kolonja). Redaktor w czasopiśmie „Pro Fide, Rege et Lege” oraz w „Roczniku Tomistycznym”. Nauczyciel mianowany etyki w szkole podstawowej.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2136-0622>

Jerzy Nitychoruk – prof. dr hab., geolog, profesor nauk o Ziemi, specjalizuje się w geologii czwartorzędu. Profesor i rektor Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej. Absolwent geografii na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej (1981) i geologii na Uniwersytecie Warszawskim (1985). Doktoryzował się (1993) i habilitował (2001) na Wydziale Geologii UW. Tytuł profesora nauk o Ziemi otrzymał 24 kwietnia 2012. W latach 1984–2013 był pracownikiem Instytutu Geologii Podstawowej na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego. W 2013 podjął pracę w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej. W latach 2013–2019 był dziekanem Wydziału Nauk Ekonomicznych i Technicznych. W czerwcu 2019 został wybrany w wyborach uzupełniających na rektora PSW w Białej Podlaskiej na kadencję 2019–2020. W czerwcu 2020 uzyskał reelekcję na kadencję 2020–2024. Opublikował ponad 300 prac – indeks Hirscha 17 (wg bazy Scopus).

Maciej Nowak – licencjat filozofii na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego, obecnie kontynuuje studia magisterskie na tejże uczelni, absolwent studiów inżynierskich kierunku Elektrotechnika na Politechnice Warszawskiej, członek Naukowego Towarzystwa Tomistycznego. Jest zainteresowany logiką i historią filozofii.

Anna Palusińska – dr hab., dr hab. adiunkt w Katedrze Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej Wydziału Filozofii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Interesuje się naukowo filozofią późnego antyku oraz filozofią bizantyńską. Pisała o jej głównych przedstawicielach: Janie Filoponie, Michale Psellosie, Mikołaju z Methone i Grzegorzu Palamasie.

Magdalena Płotka – dr hab., profesor uczelniany w Katedrze Historii Filozofii Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Z-ca redaktora naczelnego Rocznika Tomistycznego. Jej zainteresowania naukowe skupiają się wokół średniowiecznej filozofii praktycznej, historii filozofii polskiej w XV i XVI wieku, paleografii łacińskiej oraz filozofii współczesnej. Jest autorką książki *Metafizyka i semantyka. Filozofia Jana Wersora* (Warszawa, 2013) oraz *Filozofia jako praktyka. Myśl krakowskiego praktycyzmu w XV i XVI* (Warszawa 2016). Publikuje w „Rocznikach Filozoficznych”, „Edukacji filozoficznej”, „Filosofiji”, „Roczniku Tomistycznym” i in.

Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6993-2178>

Jan Pocięj – mgr inż., magister teologii. Przygotował rozprawę doktorską w Instytucie Filozofii UJ na temat związków filozofii ks. prof. Tadeusza Wojciechowskiego z odkryciami fizyki i biologii dwudziestego wieku (2017). Autor artykułu „Piotra Semenienki próba odnowy filozofii klasycznej” (RT 5(2016)). Uczestnik X Międzynarodowego Kongresu Ontologicznego w San Sebastian (2012), gdzie wygłosił referat „The Wave-Corpuscle Duality of Matter and the Nature of the Universe”. Jego zainteresowania naukowe skupiają się wokół aktualizacji tomizmu w oparciu o współczesny obraz świata opracowany przez nauki przyrodnicze. Jest członkiem Sodalicii Świętej Jadwigi Królowej.

Marek Prokop – dr, historyk filozofii, bibliotekoznawca, arabista. Studiował historię filozofii w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie w latach 1969-1974 (magisterium u prof. M. Gogacza). Doktoryzował się ze średniowiecznej filozofii arabskiej u prof. M.-T. d'Alverny na Uniwersytecie w Poitiers w 1978 roku. Po doktoracie zatrudniony kontraktowo w Centre National de la Recherche Scientifique (1979-1983), następnie kierował działem rękopisów Biblioteki Polskiej w Paryżu (1982-2002). Od 1995 r. jest pracownikiem naukowym Zakładu Biografistyki Polonijnej PUNO. Członek: Société Internationale de la Philosophie Médiéval w Louvain, Centre de Recherche Philosophique Saint Thomas d'Aquin w Paryżu, Naukowe Towarzystwo Tomistyczne w Warszawie, Towarzystwo Historyczno-Literackie w Paryżu. W 2009 r. opublikował zbeletryzowaną opowieść o filozofii, zbudowaną na kanwie podróży do różnych krajów, zatytułowaną *Podróże z Awicenną*.

Jacek Salij – prof. dr hab., teolog, dominikanin, od 1970 roku związany zawodowo z Akademią Teologii Katolickiej w Warszawie (od 1999 Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego). W 1990 został profesorem nadzwyczajnym i objął funkcję kierownika Katedry Teologii Dogmatycznej, którą sprawował do przejścia na emeryturę w 2013 roku. Jest znawcą i tłumaczem tekstów św. Tomasza z Akwinu. Oprócz działalności ściśle naukowej o. Jacek Salij niezmiernie popularyzuje problematykę teologiczną przez liczne publikacje popularno-naukowe, a także kazania i rekolekcje (np. podczas zarazy w Wielkim Poście 2020 prowadził ogólnopolskie telewizyjne rekolekcje wielkopostne).

Maciej Stanek – doktor nauk humanistycznych, absolwent filozofii na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (2010 r.); doktorat uzyskał w 2015 r., broniąc rozprawy doktorskiej, napisanej pod kierunkiem Prof. H. Wojtczak nt. Jana Burydana „*Quaestiones super 'Parva naturalia' Aristotelis*”. Edycja krytyczna i analiza historyczno-filozoficzna; od 2020 r. pracownik badawczo-dydaktyczny w Instytucie Filozofii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; jego zainteresowania naukowe dotyczą przede wszystkim późnośredniowiecznej filozofii przyrody (głównie *Parva naturalia*, *Problemata* i *De anima*) oraz logiki, zwłaszcza uprawianych na Uniwersytecie Paryskim i Uniwersytecie Krakowskim. Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6111-1324>

Bartłomiej Uzar - student Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zainteresowania naukowe oscylują między metafizyką oraz logiką, zwłaszcza w kontekście scholastycznym, neoscholastycznym i analitycznym. Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2240-1310>

Janusz Węgrzecki – prof. dr hab., kierownik Zakładu Teorii Państwa i Teorii Polityki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Zainteresowania badawcze ks. Węgrzeckiego obejmują aksjologiczne podstawy polityki i demokracji, teorie władzy, podejście interpretacjonistyczne w naukach o polityce, Kościół w sferze publicznej, myśl społeczna papieży Jana Pawła II, Benedykta XVI, Franciszka, relacja religia i polityka. Autor książek *Wpływ, autorytet, dominacja. Teorie władzy i ich struktura* (Warszawa 2011) oraz *W obronie rozumu politycznego. Myśl Josepha Ratzingera/Benedykta XVI* (Warszawa, 2019). Nr ORCID: (<https://orcid.org/0000-0002-9335-0215>)

Michał Zembrzusi – dr hab, profesor uczelniany w Katedrze Historii Filozofii Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW. Interesuje się problematyką epistemologiczną w starożytności i średniowieczu, a szczególnie problematyką pamięci i teorią intelektu możliwościowego i czynnego. Jest współredaktorem książek w serii „Opera philosophorum medii aevii”. W jej ramach w 2012 opublikował autorską monografię zatytułowaną: *Tomasz z Akwinu. Komentarz „O pamięci i przypominaniu”*. W 2019 roku opublikował monografię pt. *Filozofia intelektu. Tomasa z Akwinu koncepcja intelektu możliwościowego i czynnego*. Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4647-479X>

Michał Ziółkowski MI – dr, członek Zakonu Posługujących Chorym (Ministri Infirmorum), członek zwyczajny Naukowego Towarzystwa Tomistycznego. Autor książki *Pokonać śmierć czy zmienić człowieka. Ideologia współczesnego transhumanizmu wobec heterodoksji Mikołaja Fiodorowa* (Warszawa 2020). Publikuje w kwartalniku „Fides et Ratio”, serii „Universum Ethicae Christianae” oraz „Roczniku Tomistycznym”. Zainteresowania naukowe skupia wokół: filozoficzno-teologicznej analizy transhumanizmu i związanych z tym nurtem problemów bioetycznych oraz etyce sztucznej inteligencji; ewolucji idei antychrysta w tekstach biblijnych; filozofii tomizmu konsekwentnego; koncepcji myślicieli rosyjskiego renesansu filozoficzno-religijnego.
Nr ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5369-071X>